

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Strafr.Bestel en Arbeidsvoor

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota Aanbiedingsbrief WODC-rapport internationaal
vergelijkend onderzoek professioneel verschoningsrecht

Datum
27 november 2025

Onze referentie
6919902

Bijlage(n)
2

1. Aanleiding

Het WODC heeft op 28 oktober 2025 het onderzoeksrapport internationaal vergelijkend onderzoek professioneel verschoningsrecht aangeboden aan DGRR. Dit rapport wordt aangeboden aan de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de verzending van de bijgesloten aanbiedingsbrief en het WODC-rapport 'Internationaal vergelijkend onderzoek professioneel verschoningsrecht', zodat dit op uiterlijk 8 december aan de Kamer kan worden aangeboden. Indien u geen beleidsreactie zou wensen te geven (hetgeen niet geadviseerd wordt), dan kan het WODC het stuk op 8 december 2025 openbaar maken.

3. Kernpunten

Het onderzoeksrapport zal via een aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer worden aangeboden, waarin wordt aangegeven dat de inhoud van het rapport door u is bestudeerd en er naar aanleiding daarvan geen separate inhoudelijke reactie aan de Kamer zal volgen. Wel concludeert u dat het rapport raakvlakken vertoont met lopende wetstrajecten. In de eerste plaats het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel voor de tweede aanvullingswet bij het nieuwe Wetboek van Strafvordering. In het kader van dat wetsvoorstel wordt zoals eerder is aangekondigd (Kamerstukken II 2023/24, 36327, nr. 11, p. 266-267) bezien op welke punten de regeling van het functioneel verschoningsrecht zoals opgenomen in de eerste vaststellingswet van het nieuwe Wetboek van Strafvordering meer in overeenstemming moet worden gebracht met recente jurisprudentie. De resultaten uit het WODC-onderzoek zullen voor zover zij betrekking hebben op strafvorderlijke wetgeving daarbij worden betrokken. Verder benoemt u ook de wetwijzigingen in het kader van de implementatie van het nieuwe AML-pakket en de wijziging van de Sanctiewet. Indien de implementatieprocedure daar nader aanleiding toe geeft, zal de inhoud van het rapport tevens bij dit traject worden betrokken.

4. Toelichting

Het rapport is opgesteld in opdracht van de afdeling Extern Wetenschappelijke Betrekkingen (EWB) van het WODC en is een verslag van een internationaal vergelijkend onderzoek naar (het beginsel van) vertrouwelijke communicatie, geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht in strafvorderlijk onderzoek in Nederland, Duitsland, Zwitserland, Frankrijk en Engeland & Wales.

De aanleiding van het onderzoek is de discussie in de praktijk van opsporing en vervolging over de toepassing van het verschoningsrecht van advocaten en notarissen. Het doel van dit onderzoek was dan ook het bieden van nieuwe inzichten aan de wetgever om de afweging te kunnen maken tussen de belangen van het verschoningsrecht en het belang van handhaving, opsporing en vervolging van strafbare feiten.

Aan de hand van het onderzoek is geconcludeerd dat alle onderzochte rechtssystemen een fundamentele spanning ervaren tussen de bescherming van vertrouwelijke communicatie tussen advocaten, notarissen en hun respectievelijke cliënten enerzijds en het belang van de strafvorderlijke waarheidsvinding anderzijds. De onderzoekers geven tot slot tien inspiratiepunten, aan de hand waarvan de procedurele uitdagingen van het verschoningsrecht mogelijk kunnen worden gestroomlijnd. Enkele voorbeelden van deze punten zijn:

1. Versterk de verantwoordelijkheid van de geheimhouder in het filteringsproces, door deze de vertrouwelijke communicatie en documenten beter herkenbaar te maken in zijn eigen dossiers.
2. Hervorm het filteringsproces. Als voorbeeld wordt genoemd het instellen van onafhankelijke filterfunctionarissen of geautomatiseerde tools, die de eerste filtering van data verrichten om te bepalen of er sprake is van stukken, die onder het verschoningsrecht vallen.
3. Definieer de reikwijdte van het verschoningsrecht verder met objectieve criteria, zodat de kern van vertrouwelijkheid gewaarborgd blijft en de geheimhouders en opsporing profiteren van meer voorspelbaarheid, wat zal leiden tot efficiëntie en minder procedurele vertragingen.

4.1. Communicatie

Op 8 december 2025 publiceert het WODC het onderzoeksrapport op haar website. Het WODC heeft aangegeven te zullen wachten met de publicatie van het rapport tot na de verzending van de Kamerbrief.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief WODC-rapport 'Internationaal vergelijkend onderzoek professioneel verschoningsrecht';
2. Het WODC-rapport 'Internationaal vergelijkend onderzoek professioneel verschoningsrecht'.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Strafr.Bestel en Arbeidsvoor

Datum
27 november 2025

Onze referentie
6919902